

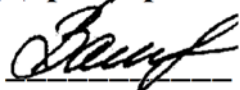
**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра фінансів

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ВТЕІ КНТЕУ

 Н. Л. Замкова

30 11 2020

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

SOCIAL POLICY

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«Бакалавр»	«Bachelor»
Галузь знань	23 «Соціальна робота»	«Social work»
Спеціальність	232 «Соціальне» забезпечення»	«Social welfare»
Спеціалізація/ Освітня програма	«Соціальне забезпечення»	«Social welfare»

Розробник: Романовська Ю.А., к.е.н., доц.

Гарант освітньої програми «Соціальне забезпечення» - Мартинова Л.Б., д.е.н., доцент; професор

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри фінансів 09.11.2020 р. пр. № 17; на засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету 13.11.2020 р. пр. № 11 та засіданні вченої ради інституту 30.11.2020 р. пр. № 11.

Рецензенти: внутрішній рецензент Нікітішин А.О., к.е.н., доцент
зовнішній стейкхолдер Поплавська С.М. –
Директор Подільського страхового центру АТ «УПСК»

Редактор: Фатєєва Т. Д.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.В.

Підп. до друку 18.12.2020 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,16.
Обл.-вид. арк. 0,92. Тираж 5. Зам. № 739.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вивчення дисципліни.

Метою дисципліни є засвоєння знань щодо сучасних вітчизняних та світових теорій соціальної політики та інфраструктури, а також набуття навичок їх практичного використання; набуття знань щодо структури, принципів, методів та основних моделей соціальної політики та дослідження специфіки соціальної політики в Україні і основних напрямів її реалізації.

Результати вивчення навчальної дисципліни її місце в освітньому процесі:

- опанувати теоретичні основи, сутність та принципи організації соціальної політики;
- засвоїти основні поняття і категорії соціальної політики;
- знати основні поняття та елементи соціальної інфраструктури;
- ознайомитися з економічними передумови та потребами споживання соціальних послуг конкретними учасниками ринку та можливостями задоволення різними видами соціальних послуг;
- показувати глибинне знання з системного розуміння взаємозв'язків суб'єктів у системі надання соціальних послуг та окремих спеціалізованих фінансових фондів;
- засвоїти особливості глобалізаційних проявів в соціальній політиці України;
- знати основні значення та методи державного регулювання соціальної політики;
- формувати системне розуміння взаємозв'язків суб'єктів у системі надання соціальних послуг та окремих спеціалізованих фінансових фондів;
- знати економічні передумови та потреби у споживанні соціальних послуг конкретними учасниками ринку та можливості задоволення різними видами соціальних послуг.

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Соціальна політика» для освітньої програми «Соціальне забезпечення» є формування комплексу компетентностей:

Інтегральна компетенція:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей

розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК5.Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності.

ЗК7.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК11.Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК12.Здатність працювати в команді.

ЗК15.Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК16.Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні компетентності

СК1. Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком держави.

СК2.Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

СК3. Здатність консультувати з питань соціального забезпечення різних груп населення, що опинилися у складних життєвих обставинах.

СК4.Здатність використовувати адміністративно-правові механізми призначення та контролю в системі соціального захисту населення.

СК7.Здатність застосовувати методики індивідуальних обрахунків адресної соціальної допомоги, методики індивідуальних обрахунків призначення субсидій, соціальної допомоги мало захищеним категоріям населення, допомоги по безробіттю.

СК10.Здатність до планування та реалізації заходів з надання адресної соціальної допомоги.

СК11. Здатність оцінювання якості соціальних послуг.

СК12.Здатність до організації та управління процесами в соціальному забезпеченні.

СК13.Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності.

СК14.Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

СК15. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій партнерів з соціальної допомоги для виконання завдань професійної діяльності.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Соціальна політика» полягають:

ПРН2. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення.

ПРН3. Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження.

ПРН4. Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення.

ПРН5. Використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій.

ПРН6. Застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту.

ПРН7. Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення.

ПРН8. Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення.

ПРН9. Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців.

ПРН10. Визначати умови соціально-економічної підтримки різних категорій населення.

ПРН11. Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення.

ПРН12. Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності.

ПРН13. Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення.

ПРН14. Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення.

ПРН15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

ПРН16. Застосовувати нормативно-правову базу в захисті соціальних груп населення.

ПРН17. Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні.

ПРН18. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.

ПРН19. Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців.

ПРН20. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, базується на вивченні таких дисциплін, як «Економічна теорія».

Критерії оцінювання результатів навчання

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності, відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Рівні компетентності	За шкалою КНТЕУ	Критерії оцінювання
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Здобувачі вищої освіти, які повністю виконували програму дисципліни та набрали 75 і більше балів, отримують підсумкову оцінку без опитування чи виконання екзаменаційного завдання (Наказ «Про внесення змін до форми підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти 70 від 02.03.2018).

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового (семестрового) контролю, має право звернутися із проханням переглянути оцінку одержану на екзамені.

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл

Теми	Кількість годин				Форми контролю
	всього	з них			
		лекції	практ.	СРС	
Тема 1. Сутність, принципи та роль соціальної політики.	17	4	4	9	Т, СУН
Тема 2. Державне управління у сфері соціальної політики	17	4	4	9	УО, СУН
Тема 3. Фінансове забезпечення соціальної політики держави	17	4	4	9	ПО, СУН
Тема 4. Муніципальна соціальна політики	10	2	2	6	ПО, Т, СУН
Тема 5. Соціальне страхування в системі соціальної політики держави	17	4	4	9	УО, СУН
Тема 6. Політика держави в системі пенсійного забезпечення населення	17	4	4	9	ПО, СУН
Тема 7. Соціальна політика та соціальний захист населення	17	4	4	9	Т, СУН
Тема 8. Державна політика у сфері надання соціальних послуг	17	4	4	9	Т, СУН
Тема 9. Соціальна безпека держави	17	4	4	9	УО, СУН
Тема 10. Світові моделі соціальної політики	17	4	4	9	ПО, СУН
Тема 11. Глобалізація соціальних проблем у сучасному світі	17	4	4	9	ПО, Т, СУН
Разом	180/6	42	42	96	ПО, Т, СУН
Підсумковий контроль					Екзамен

Умовні позначення:

СУН – система управління навчанням «Moodle»

ПО – письмове опитування;

Т – тестування;

УО – усне опитування

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ (ТЕМИ ПРОГРАМИ)

Тема 1. Сутність, принципи та роль соціальної політики.

Соціальна політика як навчальна дисципліна: теоретичні знання, методи роботи з різними групами суспільства. Предмет курсу. Мета, завдання і значення навчального курсу. Види навчальних завдань. Класифікація джерел інформації щодо соціальної політики.

Соціальна політика як цілісна система. Структура соціальної політики. Взаємозв'язок соціальної політики з іншими соціальними системами (соціологія, політологія, право, психологія, педагогіка). Об'єкт соціальної політики (соціально-демографічна характеристика).

Цивілізація і соціальна політика. Соціологія бідності та розвиток теоретичних засад соціальної політики в західній соціології XIX – першої половини XX ст. Розвиток теоретичних підходів до побудови соціальної політики в другій половині XX ст. Концепція соціальної держави. Соціально орієнтована економіка.

Тема 2. Державне управління у сфері соціальної політики

Діяльність держави по управлінню розвитком соціальної сфери: визначення змісту, напрямів розвитку, функціонування. Об'єкти і суб'єкти управління соціальною політикою. Рівні управління. Актуальність проблем соціальної політики на сучасному етапі розвитку українського суспільства. Політична зумовленість вибору стратегії соціальної політики. Основні напрямки соціальної політики України. Правове регулювання державної соціальної політики в Україні.

Економічні передумови формування соціальної доктрини України.

Соціальні нормативи як основа формування соціальної політики. Структура, класифікація і характеристика соціальних нормативів.

Сутність та структура доходів населення. Фіскальна система державного регулювання доходів населення. Напрями вдосконалення державної політики у сфері регулювання доходів населення.

Тема 3. Фінансове забезпечення соціальної політики держави

Джерела фінансування соціальної та гуманітарної політики. Методи формування джерел фінансування соціальної та гуманітарної політики. Досвід фінансування напрямів соціальної та гуманітарної політики. Шляхи вдосконалення фінансового забезпечення складових соціальногуманітарної сфери України.

Концептуальні засади формування державних соціальних стандартів та гарантій. Конституційні основи надання соціальних гарантій в Україні та проблеми їх фінансового забезпечення. Гарантії держави реалізації права на працю. Державні гарантії забезпечення права на соціальний захист. Державні гарантії забезпечення права на житло. Право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Державні гарантії забезпечення права на освіту. Державні гарантії забезпечення права на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї. Особливості фінансування державних соціальних гарантій.

Тема 4. Муніципальна соціальна політики

Соціальна політика і муніципальна влада. Муніципальна економічна політика в системі місцевого самоврядування: методологічні засади формування та проблеми реалізації. Муніципальна соціальна політика в галузі соціальної сфери. Державна політика у сфері житлово-комунального господарства. Державна та муніципальна політика у сфері освіти. Соціальна підтримка населення. Особливості муніципальної соціальної політики.

Соціальна сфера регіону: сутність, проблеми, стратегічний розвиток. Соціальна політика у територіальній громаді. Департамент муніципальних послуг та регуляторної політики

Тема 5. Соціальне страхування в системі соціальної політики держави

Визначення поняття «соціальне страхування». Природа соціального страхування. Принципи соціального страхування. Поняття «ризик» і «соціальний ризик». Види й форми соціального страхування. Правова, організаційна і фінансова основа соціального страхування. Міжнародні норми функціонування системи соціального страхування. Основні концептуальні підходи щодо реформування системи соціального страхування в Україні. Державне соціальне страхування як важлива складова системи соціального захисту в реалізації соціальної політики держави. Аналітика страхових фондів України.

Соціальне страхування як елемент державної соціальної політики. Види й форми державного соціального страхування. Специфіка інститутів соціального страхування в окремих країнах світу. Шляхи реалізації соціальної політики держави в пенсійному страхуванні. Види і форми соціального страхування.

Тема 6. Політика держави в системі пенсійного забезпечення населення

Роль і місце пенсійної системи в соціальному захисті населення. Основні типи пенсійних систем. Порівняльний аналіз основних існуючих пенсійних систем. Критерії ефективності пенсійної системи. Проблеми пенсійного забезпечення на Україні.

Зарубіжний досвід пенсійного забезпечення. Передумови реформування пенсійної системи в Україні. Цілі й завдання реформування пенсійної системи. Правове забезпечення реформування пенсійної системи в Україні.

Тема 7. Соціальна політика та соціальний захист населення

Пріоритетні напрями політики соціального захисту населення. Управління системою соціального захисту: світові тренди та українські реалії. Система гарантій соціального захисту. Гендерні аспекти соціальної захищеності населення. Проблематика соціальної захищеності населення в Україні. Правове забезпечення соціального захисту в Україні. Засади вдосконалення планування видатків бюджету держави на соціальний захист.

Формування механізму адаптації соціального захисту до європейських стандартів. Реформування системи фінансового забезпечення соціального захисту населення України.

Тема 8. Державна політика у сфері надання соціальних послуг

Характеристика категорії «економічно активне населення». Об'єктивна необхідність соціального захисту цієї категорії населення.

Надання економічної свободи громадянам, створення умов для продуктивної праці, для прояву ініціативи, самостійності підприємства як центральної ланки соціального захисту працюючих.

Індексація заробітної плати працюючих як елемент захисту в умовах інфляції. Компенсація втрати частки заробітної плати у зв'язку із затримкою її виплати. Державні гарантії щодо зайнятості, підготовки та перепідготовки кадрів.

Оцінка сучасного стану соціального захисту економічно активного населення та нагальні проблеми, що потребують вирішення.

Захист соціально вразливих категорій населення як пріоритетний напрямок соціальної політики і соціального захисту. Диференційований підхід щодо вибору форм і заходів підтримки і захисту соціально вразливих категорій населення.

Державна молодіжна політика. Гарантії соціального захисту молодих громадян. Структура і завдання соціальної служби для молоді.

Державна допомога сім'ям з дітьми та її види. Форми соціального захисту багатодітних матерів та неповних сімей. Специфічні правові гарантії соціального захисту окремих соціально вразливих верств населення.

Оцінка сучасного стану та пріоритетні напрямки вдосконалення форм захисту соціально вразливих верств населення.

Тема 9. Соціальна безпека держави

Особливості побудови системи соціального захисту в сучасних умовах. Сутність принципу соціальної справедливості. Основні функції соціального захисту. Гендерна політика і соціальний захист. Соціальний захист і міграційні процеси.

Сутність соціальної безпеки держави. Особливості соціальної безпеки, міст, регіонів. Систематизація та оцінка загроз у соціальній сфері. Соціальна безпека та її діагностика. Критерії оцінки та показники соціальної безпеки. Механізм забезпечення соціальної безпеки: сутність, функції, принципи функціонування. Особливості соціальної безпеки, міст, регіонів.

Тема 10. Світові моделі соціальної політики

Сутність ліберальної моделі соціальної політики. Основний зміст консервативної моделі соціальної політики. Сутність та сучасні проблеми функціонування соціал-демократичної моделі соціальної політики. Економічні детермінанти соціального розвитку та соціальної політики.

Патерналістська модель організації соціальної політики. Держава як єдине джерело захисту. Фінансовий механізм патерналістської моделі.

Модель адресної соціальної політики. Фінансовий механізм адресної моделі. Методи визначення тих, хто потребує допомоги (географічне розташування регіону, його соціальна структура, рівень життя, особливість зайнятості населення, бюджетні можливості і т. ін.). Персоніфікований облік.

Тема 11. Глобалізація соціальних проблем у сучасному світі

Сутність соціальної глобалізації. Глобалізація – об’єктивний і необхідний процес. Внесення глобалізацією корективів у нерівномірність соціального розвитку. Глобалізація і загострення міжнародної конкуренції.

Глобалізація та її вплив на соціальні відносини. Глобалізація і доходи працюючих. Глобалізація і структура зайнятості.

Проблематика в області структури зайнятості, галузевої та індивідуальної диференціації доходів. Орієнтація соціальної політики України на визначення проблем продуктивної зайнятості.

Міжнародна організація праці (МОП) – координатор міжнародного співробітництва. Її цілі, завдання, органи, методи роботи. Підвищення ролі МОП у період посилення глобалізації у сфері зайнятості, безробіття, соціального захисту.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ (ТЕМИ ПРОГРАМИ)

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента
1	2	3
<p>Знати сутність, принципи та роль соціальної політики.</p> <p>Вміти визначити Організаційно-правова структура соціальної політики</p>	<p>Тема 1. Сутність, принципи та роль соціальної політики. Лекція 1.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Сутність і основні цілі соціальної політики. 2. Принципи соціальної політики.</p>	2
	<p>Лекція 2.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Об'єкти та суб'єкти соціальної політики. 2. Концепція соціальної держави.</p> <p>Рекомендована література <i>Основна: 1, 3-5.</i> <i>Додаткова: 12, 15-17.</i> <i>Інтернет-ресурси: 25-30.</i></p>	2
	<p>Самостійна робота студента</p> <p>1. Класифікація джерел інформації щодо соціальної політики. Об'єкт соціальної політики (соціально-демографічна характеристика). 2. Соціально орієнтована економіка.</p>	9
	<p>Практичне заняття 1.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Завдання соціальної політики. 2. Інструменти соціальної політики.</p>	2
	<p>Практичне заняття 2.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Складові соціальної політики. 2. Організаційно-правова структура соціальної політики.</p>	2
	<p>Знати діяльність держави по управлінню розвитком соціальної сфери: визначення змісту, напрямів розвитку, функціонування</p> <p>Вміти обґрунтувати соціальні технології й державне управління</p>	<p>Тема 2. Державне управління у сфері соціальної політики Лекція 3.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Основні категорії і закономірності розвитку соціальної політики. 2. Діяльність держави по управлінню розвитком соціальної сфери: визначення змісту, напрямів розвитку, функціонування.</p>
<p>Лекція 4.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Інституційні засади публічного управління у сфері реалізації соціальної політики держави. 2. Нормативно-правове регулювання державної соціальної політики в Україні.</p> <p>Рекомендована література <i>Основна: 2-5, 18-20.</i> <i>Додаткова: 6-12.</i> <i>Інтернет-ресурси: 25-30.</i></p>		2

1	2	3
	<p>Самостійна робота студента</p> <p>1. Методи визначення тих, хто потребує допомоги (географічне розташування регіону, його соціальна структура, рівень життя, особливості зайнятості населення, бюджетні можливості і т. ін.).</p> <p>2. Персоніфікований облік.</p>	9
	<p>Практичне заняття 3.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Соціальні технології й державне управління .</p> <p>2. Система надання соціальних послуг в Україні: політика та управління</p>	2
	<p>Практичне заняття 4.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Поняття держави загального добробуту та її основні характеристики. Класифікація держав загального добробуту.</p> <p>2. Державні органи, які формують засади, напрями розвитку і реалізації завдань соціальної політики.</p>	2
	<p>Тема 3. Фінансове забезпечення соціальної політики держави</p> <p>Лекція 5.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Джерела фінансування соціальної політики.</p> <p>2. Методи фінансування соціальної політики.</p> <p>3. Державні соціальні стандарти.</p>	2
	<p>Лекція 6.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Напрями удосконалення державних соціальних стандартів.</p> <p>2. Механізм реалізації соціальних гарантій.</p> <p>Рекомендована література</p> <p><i>Основна: 1, 4-8..</i></p> <p><i>Додаткова: 14, 16-18..</i></p> <p><i>Інтернет-ресурси: 25-30..</i></p>	2
Знати джерела фінансування соціальної політики		
Вміти обґрунтувати напрями удосконалення державних соціальних стандартів	<p>Самостійна робота студента</p> <p>1. Шляхи вдосконалення фінансового забезпечення складових соціальногуманітарної сфери України.</p> <p>2. Державні гарантії забезпечення права на житло.</p> <p>3. Право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування.</p> <p>4. Державні гарантії забезпечення права на освіту.</p> <p>5. Державні гарантії забезпечення права на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї.</p>	9
	<p>Практичне заняття 5.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Джерела фінансування соціальної та гуманітарної політики.</p> <p>2. Концептуальні засади формування державних соціальних стандартів та гарантій.</p>	2
	<p>Практичне заняття 6.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Особливості фінансування державних соціальних гарантій.</p> <p>2. Державні гарантії забезпечення права на соціальний захист.</p>	2

1	2	3
<p>Знати засади муніципальної соціальної політики.</p> <p>Вміти дослідити державна та муніципальна політика у сфері освіти</p>	<p>Тема 4. Муніципальна соціальна політики Лекція 7</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Соціальна політика і муніципальна влада. 2. Муніципальна соціальна політика в галузі соціальної сфери.</p> <p>Рекомендована література <i>Основна: 1, 4-7, 10.</i> <i>Додаткова: 15-17, 19.</i> <i>Інтернет-ресурси: 25-30.</i></p>	2
	<p>Самостійна робота студента</p> <p>1. Державна політика у сфері житлово-комунального господарства. Державна та муніципальна політика у сфері освіти. 2. Соціальна підтримка населення.</p>	6
	<p>Практичне заняття 7.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Соціальна муніципальна підтримка населення. 2. Особливості муніципальної соціальної політики.</p>	2
<p>Знати види й форми державного соціального страхування держави</p> <p>Вміти визначити специфіку інститутів соціального страхування в окремих країнах світу</p>	<p>Тема 5. Соціальне страхування в системі соціальної політики держави Лекція 8.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Соціальне страхування як елемент державної соціальної політики. 2. Види й форми державного соціального страхування.</p>	2
	<p>Лекція 9.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Специфіка інститутів соціального страхування в Європі. 2. Міжнародний досвід організації соціального страхування.</p> <p>Рекомендована література <i>Основна: 1, 4-7, 18.</i> <i>Додаткова: 6-12.</i> <i>Інтернет-ресурси: 25-30.</i></p>	2
	<p>Самостійна робота студента</p> <p>1. Природа соціального страхування. 2. Державне соціальне страхування як важлива складова системи соціального захисту в реалізації соціальної політики держави. 3. Аналітика страхових фондів України.</p>	9
	<p>Практичне заняття 8.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Поняття ризику в системі соціального страхування. 2. Шляхи реалізації соціальної політики держави в пенсійному страхуванні.</p>	2
<p>Практичне заняття 9.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Види і форми соціального страхування. 2. Соціальні ризики, що пов'язані з відповідними видами соціального страхування.</p>	2	

1	2	3
<p>Знати цілі й завдання реформування пенсійної системи.</p> <p>Вміти визначити стан та проблеми розвитку пенсійної системи</p>	<p>Тема 6. Політика держави в системі пенсійного забезпечення населення Лекція 10.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль і місце пенсійної системи в соціальному захисті населення. 2. Стан та проблеми розвитку пенсійної системи. 3. Недержавне пенсійне забезпечення. 	2
	<p>Лекція 11.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зарубіжний досвід пенсійного забезпечення. 2. Цілі й завдання реформування пенсійної системи. <p>Рекомендована література <i>Основна: 1-4, 11.</i> <i>Додаткова: 16-20.</i> <i>Інтернет-ресурси: 25-30.</i></p>	2
	<p>Самостійна робота студента</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблеми пенсійного забезпечення на Україні. 2. Правове забезпечення реформування пенсійної системи в Україні. 	9
	<p>Практичне заняття 10.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про пенсійну систему України. 2. Законодавче забезпечення функціонування пенсійної системи України. 3. Класифікація пенсійного страхування в Україні за формами: обов'язкове і добровільне пенсійне страхування. 	2
	<p>Практичне заняття 11.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок інвестування та розміщення пенсійних активів. 2. Перспективи запровадження загальнообов'язкового державного накопичувального страхування в Україні. 3. Напрямки вдосконалення роботи пенсійної системи України. 	2
	<p>Знати пріоритетні напрями політики соціального захисту населення</p> <p>Вміти визначити засади вдосконалення планування витратів бюджету держави на соціальний захист</p>	<p>Тема 7. Соціальна політика та соціальний захист населення Лекція 12.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пріоритетні напрями політики соціального захисту населення. 2. Управління системою соціального захисту: світові тренди та українські реалії
<p>Лекція 13.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система гарантій соціального захисту. 2. Гендерні аспекти соціальної захищеності населення. <p>Рекомендована література <i>Основна: 1, 3-5, 23.</i> <i>Додаткова: 12, 15-17.</i> <i>Інтернет-ресурси: 25-30.</i></p>		2
<p>Самостійна робота студента</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблематика соціальної захищеності населення в Україні. 2. Правове забезпечення соціального захисту в Україні. 		9

1	2	3
	<p>Практичне заняття 12.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Засади вдосконалення планування видатків бюджету держави на соціальний захист. 2. Формування механізму адаптації соціального захисту до європейських стандартів.</p>	2
	<p>Практичне заняття 13.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Реформування системи фінансового забезпечення соціального захисту населення України. 2. Особливості структури функціонування системи соціального захисту за різних економічних систем</p>	2
<p style="text-align: center;">Знати особливості формування ринку соціальних послуг в Україні. Вміти визначити диференційований підхід щодо вибору форм і заходів підтримки і захисту соціально вразливих категорій населення</p>	<p>Тема 8. Державна політика у сфері надання соціальних послуг Лекція 14.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Формування ринку соціальних послуг в Україні. 2. Об'єктивна необхідність соціального захисту активного населення.</p>	2
	<p>Лекція 15.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Захист соціально вразливих категорій населення. 2. Державна молодіжна політика.</p> <p>Рекомендована література <i>Основна: 1-5, 17, 20.</i> <i>Додаткова: 6-12.</i> <i>Інтернет-ресурси: 25-30..</i></p>	2
	<p>Самостійна робота студента</p> <p>1. Поняття інвалідності та її види. 2. Правові засади і основні складові соціального захисту інвалідів. Пенсійне забезпечення інвалідів. 3. Гарантії працевлаштування інвалідів. 4. Діюча система квотування робочих місць. Розвиток нетрадиційних, гнучких форм зайнятості інвалідів. 5. Соціально-побутові заходи та медико-соціальні аспекти захисту інвалідів. Реабілітаційні програми і заходи щодо активізації життєдіяльності інвалідів.</p>	9
	<p>Практичне заняття 14.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Надання економічної свободи громадянам. 2. Мінімальна заробітна плата та її місце в системі соціального захисту.</p>	2
	<p>Практичне заняття 15.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Диференційований підхід щодо вибору форм і заходів підтримки і захисту соціально вразливих категорій населення. 2. Актуальні проблеми посилення захисту і соціально-трудової реабілітації інвалідів та шляхи її вирішення.</p>	2

1	2	3
<p>Знати особливості соціальної безпеки, міст, регіонів.</p> <p>Вміти визначити механізм забезпечення соціальної безпеки: сутність, функції, принципи функціонування</p>	<p>Тема 9. Соціальна безпека держави. Лекція 16.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Сутність соціальної безпеки держави. 2. Особливості соціальної безпеки, міст, регіонів.</p> <p>Рекомендована література <i>Основна: 1-5, 9.</i> <i>Додаткова: 12, 19-21.</i> <i>Інтернет-ресурси: 25-30</i></p>	2
	<p>Лекція 17.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Систематизація та оцінка загроз у соціальній сфері. 2. Критерії оцінки та показники соціальної безпеки.</p>	2
	<p>Самостійна робота студента</p> <p>1. Соціальна безпека та її діагностика. 2. Соціальна безпека особистості.</p>	9
	<p>Практичне заняття 16.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Механізм забезпечення соціальної безпеки: сутність, функції, принципи функціонування. 2. Особливості соціальної безпеки, міст, регіонів.</p>	2
	<p>Практичне заняття 17.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Поняття соціальної безпеки людини. 2. Складові системи соціального захисту: соціальна допомога; соціальне страхування; соціальна справедливість.</p>	2
<p>Знати світові моделі соціальної політики.</p> <p>Вміти визначити економічні детермінанти соціального розвитку та соціальної політики</p>	<p>Тема 10. Світові моделі соціальної політики Лекція 18.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Сутність ліберальної моделі соціальної політики. 2. Основний зміст консервативної моделі соціальної політики.</p>	2
	<p>Лекція 19.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Сучасні проблеми функціонування соціал-демократичної моделі соціальної політики. 2. Економічні детермінанти соціального розвитку та соціальної політики.</p> <p style="text-align: center;">Рекомендована література <i>Основна: 1-3, 8-10.</i> <i>Додаткова: 12-14, 16.</i> <i>Інтернет-ресурси: 25-30.</i></p>	2
	<p>Самостійна робота студента</p> <p>1. Модель адресної соціальної політики. 2. Фінансовий механізм адресної моделі.</p>	9
	<p>Практичне заняття 18.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Патерналістська модель організації соціальної політики. 2. Фінансовий механізм патерналістської моделі.</p>	2

1	2	3
	<p>Практичне заняття 19.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Світові моделі соціальної політики: досвід для України. 2. Формування національної моделі соціальної політики України в умовах системних суспільних трансформацій.</p>	2
<p style="text-align: center;">Знати проблематику в області структури зайнятості, галузевої та індивідуальної диференціації доходів</p> <p style="text-align: center;">Вміти визначити роль МОП у період посилення глобалізації у сфері зайнятості, безробіття, соціального захисту</p>	<p>Тема 11. Глобалізація соціальних проблем у сучасному світі Лекція 20.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Сутність соціальної глобалізації. 2. Внесення глобалізацією корективів у нерівномірність соціального розвитку.</p>	2
	<p>Лекція 21.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Проблематика в області структури зайнятості, галузевої та індивідуальної диференціації доходів. 2. Орієнтація соціальної політики України на визначення проблем продуктивної зайнятості.</p> <p>Рекомендована література <i>Основна: 1-5,10,11.</i> <i>Додаткова: 12, 15-17.</i> <i>Інтернет-ресурси: 25-30.</i></p>	2
	<p style="text-align: center;">Самостійна робота студента</p> <p>1. Внесення глобалізацією корективів у нерівномірність соціального розвитку. 2. Підвищення ролі МОП у період посилення глобалізації у сфері зайнятості, безробіття, соціального захисту.</p>	9
	<p>Практичне заняття 20.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Глобалізація та її вплив на соціальні відносини. 2. Глобалізація і доходи працюючих. 3. Глобалізація і структура зайнятості.</p>	2
	<p>Практичне заняття 21.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <p>1. Міжнародна організація праці – координатор міжнародного співробітництва. 2. Цілі, завдання, органи, методи роботи МОП.</p>	2
РАЗОМ		180/6
Підсумковий контроль		екзамен

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література

1. Демченко О.П. *Соціальна політика: методичні рекомендації до самостійної.* Вінниця: Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ. 2016. 32 с.
2. Кириленко О.П. *Соціальне страхування: підруч.* Тернопіль: Екон. думка ТНЕУ, 2016. 516 с.
3. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 р. №2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#n482>
4. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України від 22.10. 1993 р. №3551-XII-ВР URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 28.02.1991 р. №796-XII-ВР URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Романовська Ю.А. *Соціальне страхування: методичні вказівки до самостійної роботи.* Вінниця. ВТЕІ КНТЕУ. 2017. 67 с.
7. Серватинська І.М. *Фінансове забезпечення функціонування державних фондів соціального страхування: дис. ... к.е.н.: Спец. 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит.* Черкаси, 2016. 276 с.
8. *Соціальна економіка: навчальний посібник / Г. В. Назарова, С. Ю. Гончарова, Ю.В. Сотникова, Н. В. Аграмакова.* Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 275 с.
9. *Соціальна політика: навч. посіб. / Л. Д. Климаська, В.Є. Савка, Н. М. Хома [та ін.] ; за заг. ред. В. М. Пічі та Я. Б. Турчин.* 2-ге вид. випр. і доповн. Львів : «Новий Світ-2000», 2020. 318 с.
10. *Фінансові, соціальні та правові аспекти пенсійної реформи в Україні. світовий досвід та українські реалії.* Під ред. О. Пищуліна. Київ. 2017. 456 с.
11. Чугунов І.Я., Насібова О.В. *Фінанси пенсійного забезпечення: монографія.* Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 248 с.

Додаткові

12. Брус Т., Ковальов В. *Гендерні аспекти формування соціальної політики в Україні. Аспекти публічного управління.* 2020. Т. 8. № 3. - С. 110-118.
13. Витюк В. О. *Комплексна реформа ПДФО в контексті запровадження накопичувальної пенсійної системи. Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Економіка.* 2019. № 15. С. 91-98.
14. Калініна С.П. *Розвиток соціальної політики України в контексті активізації підтримки осіб з інвалідністю. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки.* 2020. № 1. С. 43-46.
15. Качула С. В. *Фінансове забезпечення діяльності державних фондів соціального страхування в Україні. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Економіка.* 2018. № 10. С. 68-72.

16. Мельник Я.Я. Концепція семіотики у соціальному праві: проблеми доктринальної політики. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2020. № 1. С. 91-97.
17. Мисник Т. Г., Гвіздзжинська І. Ю. Стан та проблеми розвитку пенсійної системи України. *Вісник ХНАУ. Серія: Економічні науки*. 2019. № 2. С. 284-293.
18. Міщук Г.Ю., Юрчик Г.М. Проблеми реалізації соціальної політики у забезпеченні зайнятості осіб з інвалідністю в Україні. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2020. № 1. С. 71-77
19. Рудик В. К. Роль системи пенсійного страхування у формуванні сучасної фінансової системи України. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2019. Вип. 15(1). С. 152-158.
20. Смагло О.В. Соціальна політика: реалії та перспективи. *Причорноморські економічні студії*. Випуск 38-2. 2019. URL: http://bses.in.ua/journals/2019/38_2_2019/16.pdf
21. Трунова Г. А. Соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання: тенденції розвитку правового регулювання. *Право та інновації*. 2017. № 3. С. 82-89
22. Трунова Г. Застосування правових норм у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. *Юридична Україна*. 2017. № 2-3. С. 85-93.
23. Шеврикуко А.А., Чепець О.Г. Пенсійна реформа в Україні: результати і подальші перспективи. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2017. № 18 (2). С. 75–78.
24. Януль І.Є. Особливості реформи пенсійної системи в Україні *Финансовые услуги*. 2017. № 2. С. 45–48.

Інтернет-ресурси

25. Верховна Рада України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
26. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
27. Міністерство соціальної політики. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
28. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
29. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/>
30. Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/>